

Budowa instalacji termicznego przekształcania odpadów w PPP to dobry wybór

Partnerstwo publiczno- prywatne może być bardzo skutecznym narzędziem pozwalającym samorządom prowadzić efektywną gospodarkę odpadami komunalnymi. Dzięki temu możemy zapewnić efektywne gospodarowanie odpadami tworząc infrastrukturę opartą na innowacyjnych technologiach i wprowadzając nowoczesne standardy zarządzania i utrzymania powstałej infrastruktury.

W Polsce to gminy odpowiadają za zagospodarowanie odpadów komunalnych, co obejmuje oczyszczanie miasta oraz zbiórkę i wywóz odpadów, a także ich składowanie i utylizację. Zgodnie z założeniami gospodarki o obiegu zamkniętym powinniśmy dążyć do jak najmniejszej produkcji odpadów, a odpady wytworzone powinny być ponownie wprowadzone do obiegu, czyli poddane tzw. recyklingowi. Natomiast ta część odpadów zebranych selektywnie, która nie może być poddana recyklingowi, a posiada odpowiednie właściwości termiczne, może być poddana termicznemu przekształceniu w energię cieplną i elektryczną. Służą do tego instalacje termicznego przekształcania frakcji resztkowej odpadów.

Wspomniane instalacje wymagają zastosowania zaawansowanych technologii. Ponadto są to przedsięwzięcia wymagające bardzo wysokich nakładów inwestycyjnych. Dlatego planując takie przedsięwzięcie warto rozważyć jego realizację w partnerstwie publiczno- prywatnym (PPP). Formuła PPP jest szansą na optymalizację projektu, podniesienie jego efektywności, a jednocześnie da możliwość wykorzystania wiedzy i kompetencji partnera prywatnego (której nie posiada podmiot publiczny) i zapewni finansowanie inwestycji.

Jak to się odbywa w praktyce? Zazwyczaj Partner prywatny finansuje inwestycję, projektuje, buduje i zarządza instalacją, ponosząc ryzyko budowy i dostępności. Natomiast gmina ponosi ryzyko popytu, a więc zapewnia, że do instalacji trafi odpowiednia ilość odpadów, której minimalny poziom jest zagwarantowany w umowie o PPP. W efekcie powstaje elektrociepłownia, dla której paliwem są odpady komunalne. Rozwiązanie to przynosi podwójną korzyść: po pierwsze pozwala na utylizację odpadów, po drugie uzyskujemy energię elektryczną i ciepłą z odpadów w systemie wysoko sprawnej kogeneracji ograniczając wykorzystanie energii z węgla.

Mechanizm wynagrodzenia w takich umowach o PPP może opierać się na stałej opłacie wyptacanej przez samorząd (w PPP jest to tzw. opłata za dostępność) i uwzględniać pomniejszenie opłaty za dostępność o przychody ze sprzedaży energii cieplnej i elektrycznej, które czerpie partner prywatny.

Warunkiem sukcesu projektów PPP z sektora termicznego przekształcania odpadów komunalnych jest bardzo staranna ocena efektywności, w szczegól-

Waldemar Buda
pełnomocnik rządu ds. PPP,
sekretarz stanu w Ministerstwie
Funduszy i Polityki Regionalnej

Budowa instalacji termicznego przekształcania odpadów w PPP to dobry wybór

ności analizy techniczne ilości i składu odpadów w gminie, które mogą być skierowane do planowanej instalacji oraz zapotrzebowania na energię ciepłą i elektryczną. Te parametry określają wydajność instalacji, która zapewni efektywne funkcjonowanie przez następne kilkadziesiąt lat, wskazują tym samym na jej opłacalność i wpływają na decyzję o realizacji przedsięwzięcia.

Kolejnym ważnym aspektem jest dobrze skonstruowana umowa PPP, gwarantująca utrzymanie określonych standardów utrzymania oraz właściwe zarządzanie umową, tj. np. monitorowanie czy postanowienia umowne są przestrzegane, a instalacja działa zgodnie z założonymi parametrami wskaźnikami jakości.

Realizując tego typu projekt, trzeba również pamiętać, że instalacje termicznego przekształcania odpadów to projekty wzbudzające żywe zainteresowanie mieszkańców. Dlatego szczególnie ważne będzie prowadzenie kampanii informacyjnej i konsultacji społecznych.

Dotychczas kilka miast podpisało umowy o PPP na realizację takich instalacji – są to Poznań, Olsztyn i Gdańsk. IPTOK w Poznaniu jest uważana za modelowy przykład hybrydowego PPP, tzn. takiego, które zostało zrealizowane z udziałem środków unijnych. Wartość dotacji z UE stanowiła 352 mln zł z 725 mln zł, 48,5% kosztów całości inwestycji. Instalacja mogąca przetworzyć do 210 tys. ton odpadów rocznie została oddana do użytkowania przed terminem – działa od 2016 roku. Partner prywatny będzie odpowiedzialny za jej eksploatację przez 25 lat od tej daty. Pozostałe instalacje – w Olsztynie i Gdańsku – są w trakcie budowy lub projektowania. Te projekty to największe projekty PPP realizowane obecnie w Polsce. Które miasto będzie następne?